

ЧРЕЗ
МИНИСТЪРА НА КУЛТУРАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГР.СОФИЯ

ДО
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ГР.СОФИЯ

ЖАЛБА

от **ЮЛНЦ „СДРУЖЕНИЕ БЪЛГАРСКА
НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ ПО МЕТАЛДЕТЕКТИНГ“**
ЕИК:175818756,
със седалище и адрес на управление:
гр.Ловеч
ул."Цар Освободител"№33,ет.2,ап.3
представявано от Председателя на УС
Илия Константинов Илиев

чрез пълномощник
АДВ.ГЕОРГИ СТОЯНОВ ГЕОРГИЕВ
Старозагорска адвокатска колегия
гр.Стара Загора,
ул."Одринска епопея"№5,ап.11
тел.0887 721 898

срещу чл.30,ал.2 на
НАРЕДБА №Н-00-0001 от 14.02.2011 г.
за извършване на
теренни археологически проучвания

основания: чл.185,ал.1 и ал.2 във връзка с
чл.146, т.4 и т.5 от АПК

служебен адрес за призоваване и съобщения:

адв.Георги Георгиев
гр.Стара Загора,
ул."Одринска епопея"№5,ап.11

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Обжалваме частично, а именно чл.30,ал.2 от Глава шеста на **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. за извършване на теренни археологически проучвания**, издадена от министъра на културата /по нататък **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК/**, обн.,ДВ,бр.18 от 01.03.2011 год., в сила от 01.03.2011 год. Считаме, че разпоредбата на чл.30,ал.2 от **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год.** противоречи на няколко разпоредби на Закона за културното наследство /ЗКН/, както и на някои от целите му, поради което Ви молим да я отмените като незаконосъобразна. Съображенията ни за това са следните:

Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. за извършване на теренни археологически проучвания е издадена от министъра на културата на основание чл.147, ал.6 от Закона за културното наследство,видно от §2 на заключителните и разпоредби, като е влязла в сила на 01.03.2011 год.

Разпоредбата на чл.30,ал.2 от **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК**, гласи, цит: „Регистрираните специални технически средства се използват за недеструктивно откриване на недвижими и движими археологически културни ценности на сушата и под водата.“ Както е посочено в §2 от ЗР на **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК** същата се издава на основание чл.147, ал.6 от ЗКН. На свой ред нормата на чл.147, ал.6 от ЗКН, гласи цит: “Теренните проучвания се извършват по ред, определен с наредба на министъра на културата.”

Видно от гореизложеното съгласно разпоредбата на чл.147, ал.6 от ЗКН, законодателя е възложил на Министъра на културата да издаде подзаконов нормативен акт с който да се уреди реда за извършване на теренни археологически проучвания.

Безспорно това е издадената **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК**, като няма спор че с нея се уреждат условията и редът за извършване на теренни археологически проучвания, както и регистрацията на специалните технически средства при извършване на теренни археологически проучвания.

Спорен е въпроса дали с **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК** са уредени условията и редът за ползване на специални технически средства в случаите когато те няма да се ползват за извършване на теренни археологически проучвания, като съображенията ни за това са следните:

Съгласно чл.152, ал.2 от ЗКН, цит: „Собствениците на средствата по ал.1, т.6 са длъжни да ги регистрират в Министерството на културата в 14-дневен срок от придобиването им. Редът за регистриране на специалните технически средства се определя с наредбата по чл. 147, ал. 6.“

В тази връзка по силата на чл.152,ал.1, т.6 от ЗКН, собственици на специални технически средства са лица които са подали заявление за издаване на разрешение за извършване на теренни археологически проучвания.

Същевременно съгласно разпоредбата на чл.152,ал.3 от ЗКН, цит: „Регистрираните специални технически средства по ал. 2 се използват само за извършване на теренни проучвания или за друга специализирана дейност, изрично предвидена в нормативен акт.“

Видно от разпоредбата на чл.152,ал.3,изр.2 от ЗКН, собственици на специални технически средства, могат да бъдат и лица които няма да ги ползват за извършване на теренни археологически проучвания, а за друга специализирана дейност, изрично предвидена в нормативен акт, но те също са задължени да поискат тяхната регистрация по реда на издадената на основание чл.147, ал.6 от ЗКН, Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год.на МК.

Ред за регистрация на специални технически средства е уреден в глава шеста на **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК**, озаглавена „Регистрация на специалните технически средства“.

Тук е мястото да бъде посочено легалното определение за термина „специални технически средства“, както според действащото ни законодателство, така и съгласно общоприетите и известни обществени отношения.

За пръв път термина „специални технически средства“ е въведен в Закона за културното наследство, а именно в §4, т.2 от ДР, съгласно които, цит: “Специални технически средства” са геодезични уреди, геофизична апаратура и други технически

средства, използвани преди, по време и след теренните археологически проучвания."

В частност най-често като „специални технически средства“ се приемат електронни уреди предназначени да откриват метални предмети на и под повърхността на земята, наречени детектори за метал, металдетектори или металотърсачи. Това е видно от чл.3,iii на **Европейската конвенция за опазване на археологическото наследство** /нова редакция/, ратифицирана със закон приет от 36-о Народно събрание на 01.04.1993 год., Издадена от Министерство на културата, обн.ДВ.бр.70 от 10.08.2004 год., който гласи цит: "За да опази археологическото наследство и да гарантира научната стойност на археологическите изследвания, всяка от страните участнички се ангажира:

iii. да предвиждат изрично предварително разрешение при всяка възможност, предвидена от националното законодателство на съответната държава, за използването на **металотърсачи** и друга техника за разкриване или провеждане на археологически проучвания."

Във връзка с гореизложено приемаме че под термина „специални технически средства“ следва основно да се разбира, че става дума за уреди предназначени да откриват метални предмети на и под повърхността на земята, а именно металдетектори или металотърсачи.

От всичко изложено до тук е безспорно, че разпоредбата на чл.30,ал.2 от **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК** не противоречи на чл.3,iii от **Европейската конвенция за опазване на археологическото наследство** и чл.152,ал.3,изр.1 от **Закона за културното наследство**, тъй като предвижда изрично предварителна регистрация на специални технически средства - металдетектори при използването им за провеждане на теренни археологически проучвания и откриване на недвижими и движими археологически културни ценности.

Същевременно чл.152, ал.3, изр.2 от ЗКН, предвижда специални технически средства - металдетектори да се ползват и за друга специализирана дейност, изрично предвидена в нормативен акт, като на свой ред §16 от ПЗР на ЗКН задължава всички собствениците на специални технически средства в това число и металдетектори, дори тези които не възнамеряват да извършват теренни археологически проучвания и да търсят археологически културни ценности, да поискат тяхната регистрация от министъра на културата по реда на закона, респективно по реда на **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК**.

ИЗВОДИ:

1.Разпоредбата на §16 от ПЗР от Закона за културното наследство въвежда задължение за всеки собственик на специално техническо средство-металдетектор да го регистрира в специален регистър на Министерство на културата.

2.Разпоредбата на чл.30,ал.2 от Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК не регламентирайки реда за регистрация предвиден в хипотезата на §16 от ПЗР на ЗКН и чл.152, ал.3, изр.2 от ЗКН, т.е.когато специалните технически средства-металдетектори няма да се ползват за извършване на теренни археологически проучвания и търсене на археологически културни ценности, се явява противоречаща на материалноправни разпоредби от ЗКН, основание за оспорване по чл.146,т.4 от АПК.

Видно от гореизложеното, с цитираната разпоредба се предвижда задължение за регистрация на специалните технически средства – металдетектори, от всички собственици, които могат да бъдат всякакви лица, тоест законодателят не е поставил никакви условия относно други техни качества или характеристики, а единствено да са собственици на тези средства.

В тази връзка въвеждането на регистрационен режим за всички специални технически средства – металдетектори по силата на §16 от ПЗР от ЗКН, пряко засяга всички членове на „Сдружение Българска Национална Федерация по Металдетектинг“/БНФМ/, които са и собственици на металдетектори.

Сдружение БНФМД е юридическо лице, сдружение с нестопанска цел, регистрирано с **Решение №95 от 02.12.2009 год.** по ф.д.№35/2009 г. по описа на Окръжен съд-гр.Ловеч и съгласно приетия устав, осъществява общественополезна дейност изразяваща се в металдетектинг – откриване на метали с металдетектор в рамките на закона, популяризиране на хобито металдетектинг в обществото като средство за физическо и духовно развитие, утвърждаване на духовни ценности, водене на здравословния начин на живот и др.

Осъществявайки една от основните си цели, а именно практикуване и популяризиране на хобито металдетектинг, безспорно членовете на сдружението са задължени по силата на §16 от ПЗР от Закона за културното наследство да регистрират своите специални технически средства – металдетектори, независимо че същите няма да се ползват за извършване на теренни археологически проучвания и търсене на археологически културни ценности.

След приемането и влизане в сила на ЗКН, във връзка с разпоредбата на чл.152 и на §16 от ПЗР на ЗКН, за част от производителите и търговците на металдетектори, които същевременно са и членовете на БНФМ възникна въпроса следва ли да искат регистрация на своите металдетектори след като в предмета на дейност на сдружението изрично е предвидено, че тези специалните технически средства няма да се ползват за извършване на теренни археологически проучвания.

В тази връзка бе изпратено **Питане от 07.05.2010 год.** до Министъра на културата, публикувано и на интернет страницата на БНФМ www.metaldetecting.bg/ в което бяха поставени няколко конкретни въпроса, а именно цит: „1.Могат ли произвежданите и продавани от нас металдетектори да бъдат ползвани от нашите клиенти при практикуването на това широкоизвестно и популярно по целия свят хоби /включително във всички страни на Европейският съюз където са регистрирани десетки такива федерации/, за търсене и откриване на изхвърлени, изоставени и изгубени метални предмети, както и на самородни метали и минерали по земната повърхност, във всички случаи извън границите и територията на недвижимите археологически паметници на културата, представляващи археологически обекти?; 2.Следва ли да се извършва регистрация по силата на чл.152, ал.2 от ЗКН и в сроковете по §16 от ПЗР на ЗКН на произвежданите и продавани от нас металдетектори, тъй като на първо място преди да бъдат продадени на клиенти, те представляват наша собственост, като се има в предвид, че докато са в нашите търговски обекти те не се използват за никакви цели, нито за практикуването на хоби, нито за извършването на теренни археологически проучвания?“

За една година Министъра на културата не намери за необходимо да отговори на поставените от нас въпроси.

Отговор всъщност даде съдебната практика по наказателни и административнонаказателни производства водени в хипотезите именно на чл.152 и §16 от ПЗР на ЗКН, като в тази връзка ще цитирам няколко акта на съда и прокуратурата.

Съгласно Мотивите към **Решение №2358/20.12.2010 год.** по НАХД №5065 по описа за 2010 год. на Районен съд – гр.Пловдив, потвърдено с **Решение от 06.04.2011 год.** на Административен съд – Пловдив, цит: *„...Извън последното, обаче, задължението за регистрация по смисъла на чл.152, ал.2 от ЗКН е изключително свързано с определената в закона друга дейност, касаеща процедура по заявяване и издаване съответно на разрешение за извършване на теренни проучвания на археологически ценности съгласно чл.151 от ЗКН, където изрично е посочено кои са лицата, които могат да поискат такава разрешение...”* и по нататък *„...Така или иначе, с оглед систематическото място на разпоредбата на чл.152, ал.2 от ЗКН и предвид логическото тълкуване на нормата, следва да се приеме, че задължението по чл.152, ал.2 от ЗКН несъмнено се свързва с извършването на теренни проучвания на археологически ценности.”*, както и **„...От друга страна, за Т. несъмнено е съществувало задължението за регистрацията на металодетектора, съгласно § 16 от ПЗР на ЗКН по изложените по-горе съображения...”**

На следващо място съгласно **Разпореждане №55 от 01.03.2011 год.** по НОХД № 104 по описа за 2011 год.на Окръжен съд – гр.Хасково. в съда е внесен **Обвинителен акт №360/2010 год.** по описа на Окръжна прокуратура – гр.Хасково, с предявени обвинения на шест собственика на металдетектори, за извършено от тях престъпление по чл.277а, ал.7 от НК.

Съгласно обстоятелствената част на обвинителния акт, цит: *„...Шестимата обвиняеми започнали да търсят с носените с тях металотърсачи метални предмети, в местност, в близост до кариерата и в близост до взривен склад, стопанисван от „ВИА 2000“ООД”* и по нататък *„...Видно от кореспонденцията с община Димитровград и видно от експертното заключение по назначената археологическа експертиза е, че в землището на с.Крепост, където обвиняемите са използвали металотърсачите, няма регистрирани недвижими културни ценности.”*

От диспозитива на обвинителния акт става ясно, че с действията си шестимата обвиняеми са осъществили състава на престъпление по чл. 277а, ал.7 от НК, а именно цит: *„...за това че към 31.12.2009г. в землището на с. Крепост, общ. Димитровград противозаконно /не изпълнил задължението си произтичащо от разпоредбата на чл. 152 ал.2, вр. ал.1 т.б, вр. чл. 147 ал.6 от ЗКН; да регистрира в Министерството на Културата; в 14-дневен срок от придобиването на специално техническо средство; по реда определен с Наредба по чл. 147 ал.6 от ЗКН/ държал предмет – металотърсач, за който знаел, че е предназначен за търсене на археологически обекти.”*

Гореизложеното по безспорен начин доказва задължението по силата на §16 от ПЗР на ЗКН за всеки собственик на специално техническо средство-металдетектор и в случаите когато няма да го ползва за извършване на теренни археологически проучвания и търсене на археологически културни ценности, да поиска неговата регистрация.

Видно от гореизложеното е налице безспорно задължение по силата на §16 от ПЗР на Закона за културното наследство за всеки един

член на БНФМ, който е собственик на специално техническо средство-металдетектор да поиска неговата регистрация, без оглед на това каква квалификация или други качества или характеристики има, както и без оглед на това, че специалното техническо средство-металдетектор няма да се ползва за извършване на теренни археологически проучвания и търсене на археологически културни ценности, а за осъществяване на хоби, представляващо по същество търсене на различни метални предмети /минерали, самородни метали, метеорити и т.н./

От друга страна с ограничението въведено по силата на чл.30,ал.2 от **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год.на МК**, а именно регистрираните специални технически средства да се използват само и единствено за недеструктивно откриване на недвижими и движими археологически културни ценности на сушата и под водата, се ограничава правото на всеки един член на БНФМ, който е собственик на специално техническо средство-металдетектор да го регистрира, тъй като целта му е различна от предвидената в хипотезата на горесцитираната и атакувана норма.

Въз основа на гореизложеното считаме, че с разпоредбата на чл.30,ал.2 от Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год.на МК са засегнати права и законни интереси на всички членове на БНФМ, които са собственици на специални технически средства-металдетектори, поради изключена /не предвидена/ законова възможност те да бъдат регистрирани за осъществяване на друга дейност, а именно хоби представляващо търсене на метални предмети различни от археологически културни ценности, което обуслава и правния ни интерес от обжалване - основание по чл.186,ал.1 от АПК.

Не без значение е и факта, че при издаването на процесната наредба целта е била да се създаде такава норма, която вместо да уреди по пълно и всеобхватно регламентираните от ЗКН обществени отношения да остави определена празнота.

Това намерение прозира в думите на Зам.министъра на културата г-н Тодор Чобанов в интервю дадено пред агенция „Фокус“ на 13.03.2011 год. по повод издадената и влязла в сила **Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК**, където на въпрос от агенцията, цит: „Предвижда се създаване на регистър на специалните технически средства. Досега такъв регистър съществува ли? Какъв очаквате да е резултатът от този регистър? Какъв очаквате да е резултатът спрямо иманярите, които използват специални средства за откриване на културни ценности?“, той казва: „Такъв регистър се води в Министерството на културата от втората половина на 2009 г. В него са регистрирани единствено уредите на институти, университети и професионални проучватели. Не допускаме и няма да допускаме регистриране на уреди на лица, които не се занимават професионално с археология, геодезия или друга професия, която изисква ползването на специални технически средства.“

От думите на Зам.министъра е ясно, че от страна на Министерство на културата е подготвен такъв подзаконов нормативен акт, който на практика да изключи възможността за регистрация на специално техническо средство-металдетектор, ако той ще се ползва за хоби. Целите са изключително благородни, а именно борба с т.н. "иманярство", но въпроса е това ли са средствата, чрез заобикаляне на законовите норми в случая на §16 от ПЗР на ЗКН и

чл.3,iii на Европейската конвенция за опазване на археологическото наследство.

В тази връзка, е редно да споменем една препоръката на Европейската комисията към Швеция, публикувана на сайта на комисията, <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/1223&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>, в която се казва, цит: "...Европейската комисия днес реши да поиска от Швеция да промени законодателството си относно използването на метални детектори, така че да се гарантира неговото съответствие с правилата на ЕС за свободното движение на стоки", като особено показателен е извода направен от Европейската комисия, а именно, цит: **"Въпреки че Комисията подкрепя необходимостта от защита на националните богатства с археологическа и историческа стойност, е на мнение, че Швеция може да предотврати опасността от ограбване на обектите на културно наследство с други мерки, по-подходящи и по-малко ограничителни за свободното движение на стоки. Свободното движение на стоки е установен в членове 34 и 36 от Договора за функционирането на Европейския съюз."**

От гореизложеното се налага още един извод, а именно че разпоредбата на чл.30,ал.2 от Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. на МК, противоречи на целите както на самия Закона за културното наследство, на Европейската конвенция за опазване на археологическото наследство, ратифицирана със закон на 01.04.1993 год., а така също и на Договора за функциониране на Европейския съюз по който страна е Република България.

На основание гореизложеното, Ви молим да отмените като незаконосъобразна разпоредбата на чл.30,ал.2 от Глава шеста на Наредба №Н-00-0001 от 14.02.2011 год. за извършване на теренни археологически проучвания, издадена от министъра на културата, обн.,ДВ,бр.18 от 01.03.2011 год., като противоречаща на нормите на §16 от ПЗР на ЗКН и чл.152, ал.3, изр.2 от ЗКН, както и на целите на ЗКН, Европейската конвенция за опазване на археологическото наследство и Договора за функциониране на ЕС. Моля да осъдите Министъра на културата да заплати направените от нас разноски по делото.

Считаме, че молбата ни ще бъде удовлетворена.

Прилагаме:

- 1.Препис от жалбата за другата страна;
- 2.Препис от Решение №95/02.12.2009 год.по ф.д.№35/2009г. по оп.на Окръжен съд-гр.Ловеч;
- 3.Препис от Питане на БНФМ до МК от 07.05.2010 год.;
- 4.Препис от Решение №2358/20.12.2010 год. на РС - гр.Пловдив;
- 5.Препис от Разпореждане №55/01.03.2011 год. на ОС - гр.Хасково;
- 6.Препис от интервю пред агенция „Фокус“ от 13.03.2011 год.;
- 7.Извадка от страницата на ЕК относно препоръката към Швеция;
- 8.Документ за платена държавна такса;
- 9.Адвокатско пълномощно.

03.05.2011 год.
гр.Стара Загора

С уважение:
адв. /Г.Георгиев/

